

|                                                                          | էջ |
|--------------------------------------------------------------------------|----|
| Հ. ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ. — Խաչի ճա-<br>նապարհ Գաղափարի ճանապարհ . . .      | 1  |
| Հ. ՎԱՀԱՆ ՀԱՅՈՒՆԻ. — Կաթողիկոսական<br>ձեռնագրութիւնը պատմութեան մէջ . . . | 3  |
| ՎԻՉԷՆ ՍՐԱՊԵԱՆ. — Բլրան բարձունքէն<br>(բանաստեղծութիւն) . . .             | 12 |
| Հ. ԱՐՄԷՆ ՂԱԶԻՍԵԱՆ. — Լիզուաբանա-<br>կան ՈՒ . . .                         | 13 |
| Գ. ԳԵՂԱՐԳՈՒՆԻ. — Մեր անծանօթ զի-<br>նուրին (քերթուած) . . .              | 21 |
| Հ. Դ. ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ. — Խաւրիոյ Գաճա-<br>ժառանգին արքայական հալածիքը . . .    | 22 |
| Հ. Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ. — Երբ ես մեռ-<br>նիմ. (բանաստեղծութիւն) . . .        | 30 |
| ԱՐԱՐ ԵՐԵՄԵԱՆ. — Պարսկահայ աշուղ-<br>ներ. Առող Ամբր Օղլի . . .            | 31 |
| Հ. Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ. — Բերք ինձ<br>զայի (բանաստեղծութիւն) . . .           | 34 |
| Հ. Ղ. ԱՍԷԱՆ. — Եղեմիին տակ. (թրգմ.<br>Վ. Հ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ) . . .          | 35 |
| Հ. Վ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԵԱՆ. — Հայաստան գիւ-<br>ղակ մը . . .                      | 39 |
| ԶԱՆՈՒՅՑԻ. — Ուխտական կանթեղ . . .                                        | 43 |
| Յ. ԱՆՍԵԱՆ. — Յաւերժականի խենդ -<br>չոգու կարօտը տիեզերքին . . .          | 45 |
| Հ. Ե. ՓԷՉԻՍԵԱՆ. — Քառասնակ . . .                                         | 46 |
| ԽՄԲ. — Վէհապետական նուէրներ . . .                                        | 48 |

|                                                                                         | p. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <i>P. V. Hovhannessian.</i> — Chemin de<br>l'idée et chemin de la Croix . . .           | 1  |
| <i>P. V. Hatzouni.</i> — L'ordination Pa-<br>triarcale dans l'histoire . . .            | 3  |
| <i>V. Serabian.</i> — Du haut de colline<br>(poésie) . . .                              | 12 |
| <i>P. A. Ghazighian.</i> — La particule ՈՒ<br>dans l'Arménien . . .                     | 13 |
| <i>K. Kégharkuni.</i> — A notre soldat<br>inconnu (poésie) . . .                        | 21 |
| <i>P. D. Stépanian.</i> La Noce royale du<br>Prince d'Italie . . .                      | 22 |
| <i>P. V. Hovhannessian.</i> — Quand je<br>meurs (poésie). . .                           | 30 |
| <i>Aram Erémian.</i> — Les Troubadours<br>Perse-Arméniens, Amir Oghli . . .             | 31 |
| <i>P. V. Hovhannessian.</i> — Portez-le<br>à moi (poésie). . .                          | 34 |
| <i>P. L. Alichan.</i> — Sous le Cèdre (trad.<br>P. V. H.) . . .                         | 35 |
| <i>P. V. Hovhannessian.</i> — Le village<br>Arméno en Italie . . .                      | 39 |
| <i>Tcharakétzi.</i> — La lampe votive<br>(poésie) . . .                                 | 43 |
| <i>H. Adjémian.</i> — Le désir de l'âme<br>pour l'infini. — Éperdu pour l'éternité. . . | 45 |
| <i>P. E. Pétekian.</i> — (Recension) Ka-<br>rasnag . . .                                | 45 |
| <i>Réd.</i> — Les dons de la Reine d'Italie<br>à la Bibliothèque de Saint Lazare. . .   | 48 |

◆ ԿԱՐԵՒՈՐ ◆

Խմբագրութիւնս կը խնդրէ այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ յետ-  
նեալ հաշիւներ ունին, փութացնելու անոնց կարգադրութիւնը.



ԲԱԶՄԱՎԷՊ



1930

ՏՊԵՐՈՐԻ ՏԱՐԻ

ԲԱԶՄԱՎԷՊ Հայ Մամուլի երիցագոյն ներկայացուցիչը կը թեւակոխէ իր գոյութեան 87 երորդ տարին:

Հրատարակութիւն Ս. Ղազարու Մխիթարեան Միաբանութեան, նուիրուած է Հայ Ազգիս բարոյական և իմացական զարգացման: Կ'ուսումնասիրէ ազգային պատմութիւնը, բանասիրութիւնն և հնախօսութիւնը, Հայ գեղարուեստն ու մատենագրութիւնը, Հանրութեան ծանոթացնելու իր պատմական կեանքը բնական նոր տուեալներով: Կը զբաղի միաժամանակ Հայ արդի կեանքով ու զրական շարժումով, նոյնպէս համազգային այժմէական տեղեկութիւններով, գիտական կեանքով և ընկերային խնդիրներով:

ԲԱԶՄԱՎԷՊ նպատակ ունի զարգացնել և բարձրացնել Հայ ժողովրդեան իմացական մակարդակը՝ լիակատար գիտակցութեամբ անոր անցեալ ու ներկայ կեանքին և իր պարունակութեամբ միշտ աւելի հետաքրքրական ու հաճելի դառնալ:

ԲԱԶՄԱՎԷՊի մէջ կը ծանուցուին և կամ զբախօսական տեսութիւններ կը հրատարակուին բոլոր այն գրքերուն վրայ՝ որ նուէր՝ կը ստացուին խմբագրութենէս:

ԲԱԶՄԱՎԷՊ ամէն ամսուան կէսին լոյս կը տեսնէ և կը ղրկուի իր բաժանորդներուն և պարբերական հրատարակութիւններ փոխանակողներու:

Դպրոցներու, որբանոցներու և զրական ակումբներու համար բաժանորդագրութեան դիւրութիւններ կը մատուցուին:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺՆԵԳԻՆՆ Է

ԿԱՆԽԻԿ՝ շիկին 12. — և կամ՝ տոլար 3: —

Մեր հասցէն

Rédaction de la Revue "PAZMAVEB",  
St. LAZARE VENISE (Italie)

# ՆՇԱՆԱՌՈՐ ԱՅՑԵԼՈՒՆԵՐ Ս. ՂԱԶԱՐՈՒ ՔԱՆԳԱՐԱՆԻ

1 ՅՈՒՆԻՍԿՈՒՍ — 1929 — 31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ



- Յունիս 5 — Վսեմ. Տ. Ոսկան Մարտիկեան, Ելիմոական Ընդհ. քննիչ Իրագի:
- » 28 — Victoria Luisa, գուստր Գուլիէլմոս վերջին կայսեր Գերմանիոյ:
- Օգոստ. 10 — Պ. Զատիկ Խանգատեան, Ժովային հազարապետ:
- » 23 — Մեսրոպ հայկոկոսոս Նշանեան:
- » 23 — Զօրավար Յինկալէս, Նախագահ Իտալիոյ բանակի սպայակոյտին:
- » 25 — Prof. N. Yorga — իսկ Նախարարապետ Ռուսիոյ և Նշանաւոր գիտնական:
- Ընտանիքով և խումբ մը Ռուսաց համալսարանականներով:
- Սեպտ. 3 — Giovanni Gentili, իսկ. Նախարար Իտալիոյ Հանրային կրթութեան:
- » 25 — Հեղինէ Թագուհի Իտալիոյ:
- » 25 — Հիովաննա տի Սափոյի:
- » 25 — Մարիա տի Սափոյի:
- » 25 — Ֆիլիբբոյ Կոստիա — Փետայ Իտալիոյ Թագաւորին:
- » 27 — Pasquale Libertini — Երեսփոխան Իտալիոյ Խորհրդարանին:
- » 28 — Երիտանուր վան Ռոհէ, արքեպիսկոպոս Պէլճիոյ:
- » 29 — Վսեմ. Տ. Գաբրիէլ Նորատունկեան:
- Հոկտ. 13 — Gustave Simon — իսկ. Նախարար Լեհաստանի:
- » 18 — Զօրավար Պրացցոյ Ընդհ. Հրամանատար Թրիէսթի զօրաբանակին:
- Դեկտ. 12 — Թորգոմ Սրբ. Գուշակեան. հայլն, եւայլն, իւրաքանչիւր:

## ՍՈՒՐԻ ՂԱԶԱՐ ԱՅՑԵԼՈՂ ԱԶԳԵՐԸ

|                      |      |                        |     |
|----------------------|------|------------------------|-----|
| Ամերիկացի . . . . .  | 376  | Հունգարացի . . . . .   | 320 |
| » Հար. . . . .       | 82   | Մեքսիկացի . . . . .    | 6   |
| Անգղիացի . . . . .   | 504  | Յոյն . . . . .         | 40  |
| Բուլղ. . . . .       | 50   | Շուէտ-Նորվեգ . . . . . | 60  |
| Գաղղիացի . . . . .   | 274  | Զեքոսլաւ . . . . .     | 40  |
| Գերմանացի . . . . .  | 1138 | Պուրիսացի . . . . .    | 22  |
| Դանիացի . . . . .    | 94   | Պէլճիացի . . . . .     | 50  |
| Եգիպտացի . . . . .   | 34   | Ռուս . . . . .         | 134 |
| Զուիցերացի . . . . . | 240  | Ռուս . . . . .         | 22  |
| Իտալացի . . . . .    | 6360 | Սերպիացի . . . . .     | 10  |
| Իրլանդացի . . . . .  | 8    | Սլաւիացի . . . . .     | 28  |
| Լիթուանացի . . . . . | 8    | Վրացի . . . . .        | 2   |
| Հայ . . . . .        | 278  | Ֆինլանդացի . . . . .   | 10  |
| Հոլանդացի . . . . .  | 46   | Զանազանք . . . . .     | 250 |

# Ս Ս Ա Ց Ո Ւ Ա Ծ Գ Ր Ք Ե Ր

*P. Vahan Inglisian.* — Der Diener Gottes  
Mechithar Von Sebaste. Wien 1929 էջ 178.

*René Dastarac.* — L'Anneau d'Anahit —  
Roman — p. 354 — prix 12 fr. Éditions des  
Roses — 1929 — Bordeaux.

*L. G. Guerdan.* — Les Faux + Poids de  
la Balance — Roman — p. 223 — prix 12 fr.  
Édit. Argo Paris.

Հայի Գարագաշ. — Պարսկահայ Տարեցոյց  
— Գ. տարի 1930 էջ 375. գին 1.30 տուրք —  
M. Haig Karakache, Téhéran (Perse).

Արտասագգ վարդապետ. — Տաթևիկ — գրա-  
կան, բանասիրական, կրօնական տարեցոյց. —  
Զ. տարի — 1930 էջ 284 — գին 1: տուրք —  
Evêque Ardavazt Surméyan. B. P. 133 Alep  
(Syrie)

Ուղարձակ Տարեցոյց Ազգային ձիւնկա-  
նոցի. — էջ 364 — գին 250 դրուշ կամ 50 ֆր.  
տպ. Յ. Մ. Սէթեան Կ. Պոլիս:

Արիւն. քան. Հիսարիւն. — Գիշատակարան  
Յիսնամեայ Յոբելեանի Աղքատաբնում մարմնոյ  
խառնուրդի — 1878-1928 էջ 152 — տպ. Յ. Մ.  
Սէթեան 1929 — Կ. Պոլիս:

Որոցոյց 1930 թուականի. — Հրատ. Հ. Մ.  
Ը. Մ.ի Ռումանիոյ շրջ. վարչութեան — գին 50  
լէշ — Պոլսքրէշ:

Միտրոպոլիտ Ճիմարան. — Պատի Օրացոյց  
1930 — գին 50 սէնթ կամ 10 ֆր. Collège  
Mésrobian, Pavlovo — Sofia.

Գար. Արք. Գովսեփեան. — Մի էջ հայ  
արուեստի և մշակոյթի պատմութիւնից — էջ  
56 — գին 5 ֆր. — տպ. «Արաքս» Հալէպ:

Միմնա Չիլազ. — Կենսագրական միտին-  
ներ էջ 64 — գին 10 ֆր. Ամերիկա — Կէս տո-  
ւար — տպ. Ներսէս 1929 Պարիս:

Սիմոն Գափամաճեան. — Գրպանի Տարե-  
ցոյց — ԺԱ տարի 1930 էջ 144 — գին 30 դրու-  
շուշ կամ 1 շիլին. — տպ. Յ. Մ. Սէթեան Կ.  
Պոլիս:

*Sirarpie Der Nersessian.* — Two Slavonic  
Parallels of the Greek Tetraevangelia: Paris  
74 — էջ 54 — Reprinted from — The Art  
Bulletin vol. IX. N. 3. — 1927.

*G. Millet et Sir. D. Nersessian.* — Le  
Psautier arménien illustré. Extait — Revue  
des Études Arméniennes, tome IX fascicule  
1 — 1929.

*G. Millet.* — La Coupole primitive de S.te  
Sophie — Extrait. de la Rev. Belge de Phi-  
lologie et d'Histoire. 1923 — Bruxelles.

*G. Millet.* — Sur les Sceaux des Com-  
merciaires Byzantins — Extrait — libr. Paul  
Geuthner — Paris. — 1924.

Փրոֆ. Յ. Ճիմարան. — Սուրբ Օգոստինոսի  
և Նարեկացիի շաղկի մէջ կամ — Le Passe —  
temps d'un Sédentaire — էջ 147 — գին 50  
ս. դ. 1930 Պէյրուս — տպ. «Լիբանան»:

## Շ Ն Ո Ր Հ Ա Կ Ա Լ Ո Ւ Թ Ե Ա Մ Բ Ս Ս Ա Ց Ա Ծ Ե Ն Ք Մ Ա Տ Ե Ն Ա Գ Ի Տ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Հ Ա Մ Ա Ր

Հ. Զուտիւրման. — Լոսն ջրաղացը — Մատենաշար Գուսաբերի թիւ 1. Թրգմ. Գ. Միխիթարեան.  
— Տպ. Գուսաբերի 1923 — Գահիրէ:

Ալեքս. Կոպրիկ. — Կարկենանէ ապարանջանը — Մատենաշար Գուսաբերի թիւ 19 — Թրգմ.  
Գ. Միխիթարեան. — Տպ. Գուսաբերի 1927 — Գահիրէ: